

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 5 grudnia 1974 r.

w sprawie układów zbiorowych pracy.

Na podstawie art. 240 § 3 Kodeksu pracy (Dz. U. z 1974 r. Nr 24, poz. 141) po porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne.

§ 1. 1. Układ zbiorowy pracy zawierają:

1) ze strony zakładów pracy:

- a) minister (kierownik urzędu centralnego),
- b) centralny związek spółdzielni,
- c) centralna organizacja społeczna o zasięgu ogólnokrajowym,
- d) zrzeszenie nie uspołecznionych zakładów pracy;

2) ze strony pracowników — zarząd główny związku zawodowego zrzeszającego pracowników zakładów pracy objętych układem zbiorowym pracy.

2. Ministrowie (kierownicy urzędów centralnych) zawierają układy zbiorowe pracy dla podporządkowanych im zakładów pracy zarządzanych centralnie.

3. Dla zakładów pracy podporządkowanych radom narodowym układy zawierają ministrowie sprawujący nadzór nad tymi zakładami.

4. Organizacje wymienione w ust. 1 pkt 1 lit. b)—d) zawierają układy zbiorowe pracy odpowiednio dla zakładów pracy podporządkowanych im organizacyjnie lub przez nie zrzeszonych.

§ 2. Przepisy rozporządzenia odnoszące się do ministra stosuje się odpowiednio do centralnego związku spółdzielni, centralnej organizacji społecznej o zasięgu ogólnokrajowym, zrzeszenia nie uspołecznionych zakładów pracy.

§ 3. 1. Przed upływem 5 lat od dnia zawarcia układu zbiorowego pracy strony układu obowiązane są dokonać jego oceny w celu ewentualnego zaktualizowania układu.

2. W uzasadnionych wypadkach układ zbiorowy pracy może być zawarty na czas określony.

3. Przed upływem okresu, o którym mowa w ust. 2, strony dokonują oceny układu w celu:

- 1) przedłużenia jego mocy obowiązującej,
- 2) zawarcia nowego układu.

4. Układ zbiorowy pracy zawiera się na piśmie.

§ 4. Układ zbiorowy pracy powinien określać zasady i formy współdziałania stron w realizacji ich zadań wynikających z planów społeczno-gospodarczego rozwoju kraju, zwłaszcza w zakresie efektywnego wykorzystania środków pracy i czasu pracy pracowników w celu stałej poprawy wyników działalności zakładów pracy objętych układem.

§ 5. 1. W razie zmiany organizacyjnego podporządkowania zakładu stosuje się dotychczas obowiązujący układ zbiorowy pracy.

2. Właściwy minister w porozumieniu z zarządem głównym odpowiedniego związku zawodowego mogą ustalić w drodze protokołu dodatkowego, że do pracowników zakładu pracy, którego podporządkowanie organizacyjne zostało zmienione, będzie stosowany układ zbiorowy pracy obowiązujący w gałęzi pracy, do której zakład ten został włączony.

§ 6. 1. W razie połączenia się związków zawodowych nowo powstały związek zawodowy staje się stroną układów zbiorowych pracy, których stronami były łączące się związki.

2. Jeżeli następuje podział związku zawodowego, stronami układów stają się nowo powstałe związki stosownie do zakresu działalności każdego z nich.

§ 7. Przepisy § 6 stosuje się odpowiednio w razie połączenia się lub podziału organów uprawnionych do zawierania układów zbiorowych pracy ze strony zakładów pracy (§ 1 ust. 1 pkt 1).

§ 8. Układ zbiorowy pracy obowiązuje wszystkich pracowników zatrudnionych w zakładach pracy objętych jego postanowieniami, chyba że strony w układzie postanowiły inaczej.

Rozdział 2

Zakres stosowania i zawieranie układów zbiorowych pracy.

§ 9. Układy zbiorowe pracy mogą obejmować:

- 1) przedsiębiorstwa państwowe,
- 2) spółdzielnie oraz podległe im zakłady pracy,
- 3) inne niż określone w pkt 1 i 2 zakłady pracy, jednostki organizacyjne nie będące zakładami pracy lub grupy pracowników, jeżeli jest to uzasadnione ich działalnością.

§ 10. 1. Uzgodniony przez strony projekt układu zbiorowego pracy strony przedstawiają Ministrowi Pracy, Płac i Spraw Socjalnych. Układ zbiorowy pracy może być zawarty po uzgodnieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych.

2. Układ zbiorowy pracy wchodzi w życie z mocą obowiązującą od daty określonej w tym układzie.

Rozdział 3

Rejestrowanie oraz publikowanie układów zbiorowych pracy.

§ 11. 1. Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych prowadzi rejestr oraz zbiór układów zbiorowych pracy.

2. Wpisanie układu zbiorowego pracy do rejestru następuje na wniosek ministra, który go zawarł.

3. Wpisów do rejestru dokonuje się przez zamieszczenie klauzuli rejestracyjnej na oryginale układu zbiorowego pracy; oryginał ten pozostaje w zbiorze układów zbiorowych pracy.

4. O dokonaniu wpisu do rejestru (ust. 3) Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych zawiadamia strony układu oraz Centralną Radę Związków Zawodowych.

§ 12. 1. Minister, który zawarł układ zbiorowy pracy, publikuje go w dzienniku urzędowym właściwego ministerstwa (urzędu centralnego) albo w osobnym wydawnictwie.

2. Publikacji, o której mowa w ust. 1, podlega również zmiana układu zbiorowego pracy oraz informacja o jego rozwiązaniu.

3. Za zgodą Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych publikacji może podlegać jedynie część układu.

§ 13. 1. Minister, który zawarł układ zbiorowy pracy, jest obowiązany zapewnić zakładom objętym tym układem uzyskanie potrzebnej liczby egzemplarzy układu.

2. O wejściu w życie układu zbiorowego pracy lub protokołu dodatkowego do układu zakład pracy zawiadamia pracowników.

3. Zakład pracy jest obowiązany na żądanie pracownika udostępnić mu do wglądu tekst układu zbiorowego pracy i wyjaśnić jego treść.

4. Zakład pracy jest obowiązany dostarczyć radzie zakładowej niezbędną liczbę egzemplarzy układu zbiorowego pracy.

Rozdział 4

Rozwiązywanie, zmiana oraz stosowanie układu zbiorowego pracy.

§ 14. 1. Układ zbiorowy pracy rozwiązuje się:

- 1) za zgodą stron, które układ zawarły,
- 2) z upływem okresu wypowiedzenia dokonanego przez jedną ze stron,
- 3) z upływem okresu, na który został zawarty.

2. Wypowiedzenie układu zbiorowego pracy powinno nastąpić na piśmie, a okres wypowiedzenia nie może być krótszy niż 3 miesiące.

3. Właściwy minister zawiadamia Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych o wypowiedzeniu układu zbiorowego pracy, a także o jego rozwiązaniu. Wzmianka o tym podlega rejestracji.

§ 15. W razie wypowiedzenia układu zbiorowego pracy strony powinny niezwłocznie przystąpić do ustalenia treści nowego układu oraz zawrzeć nowy układ w miarę możliwości przed upływem okresu wypowiedzenia.

§ 16. 1. Do czasu zawarcia przez strony:

- 1) porozumienia o przedłużeniu mocy obowiązującej układu,
- 2) nowego układu zbiorowego pracy

stosuje się postanowienia dotychczasowego układu zbiorowego pracy.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeżeli strony wypowiedzące układ zbiorowy pracy stwierdzą, że nie zamierzają zawrzeć nowego układu. W tym wypadku stosuje się przepisy wydane na podstawie art. 79 Kodeksu pracy.

§ 17. 1. Zmiany do układu zbiorowego pracy wprowadza się w drodze protokołów dodatkowych do układu podpisanymi przez strony, które układ zawarły.

2. Do protokołów dodatkowych do układu stosuje się odpowiednio przepisy rozporządzenia.

§ 18. 1. Właściwy minister oraz odpowiedni związek zawodowy mogą zawrzeć porozumienie o stosowaniu w całości lub w części układu zbiorowego pracy i protokołów dodatkowych do układu, którego nie są stronami. O zawarciu takiego porozumienia zawiadamia się strony układu.

2. Zmiana postanowień układu zbiorowego pracy (protokołu dodatkowego do układu) wprowadzona przez strony, które zawarły układ, nie powoduje zmian w treści porozumienia wymienionego w ust. 1.

3. Zmiany w treści porozumienia wprowadza się w drodze protokołów dodatkowych do porozumienia.

4. Przepisy rozporządzenia dotyczące układów zbiorowych pracy stosuje się odpowiednio do porozumień i protokołów dodatkowych do porozumień.

§ 19. Treść postanowień układu zbiorowego pracy i protokołów dodatkowych do układu wyjaśniają wspólnie strony, które układ zawarły.

§ 20. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1975 r.

Prezes Rady Ministrów: P. Jaroszewicz